

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-306/13-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Dolany
Sídlo:	Dolany 24, 278 01 Kralupy nad Vltavou
IČO:	70 998 574
Identifikátor:	600 053 091
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Viktorem Vondrou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Obec Dolany
Místo inspekční činnosti:	Dolany 24
Termín inspekční činnosti:	6. a 7. únor 2013

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Sledovaným obdobím byly školní roky 2010/2011 až 2012/2013 ke dni inspekce. Inspekční činnost byla zaměřena na činnost základní školy.

Aktuální stav školy

Právnická osoba Základní škola Dolany (dále též ZŠ, škola) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy (1. až 4. ročník) a školní družiny. Stravování je zajištěno v nedaleké mateřské škole.

Ke dni inspekce bylo ve dvou třídách ZŠ (kapacita 40 žáků) zapsáno celkem 32 žáků. Ve sledovaném období byly změny v počtu žáků nevýznamné, významně ale stoupl počet žáků od předchozí inspekce konané v roce 2008. V hodnoceném období se zvýšila odborná kvalifikace pedagogického sboru.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídku škola prezentuje pravdivě, zápis k povinnému vzdělávání probíhá v souladu s právními předpisy. Systém adaptace pro žáky prvního ročníku je funkční.

Ve sledované výuce byl naplňován platný školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále též ŠVP ZV). Metody a formy výuky byly efektivní, vedly k dosažení stanovených cílů. Plnění cílů bylo podporováno vhodně zvolenou motivací, účelným využíváním mezipředmětových souvislostí a praktických zkušeností žáků. Vyučující upřednostňovali frontální výuku doplněnou o samostatnou práci žáků. Pozitivem bylo vedení žáků k vyjadřování vlastních názorů a logickému myšlení a možnost výběru ze zadaných úkolů různé náročnosti. Tato diferenciací výuky se pozitivně projevila také v objektivitě sebehodnocení žáků a jejich sebedůvěře. Žáci byli aktivní, atmosféra ve třídách byla přátelská a vztahy mezi pedagogy a žáky partnerské. Příležitost ke zlepšení podpory rozvíjení sociálních kompetencí byla ve vytváření většího prostoru pro kooperativní učení. Vědomosti a dovednosti pozorované u žáků odpovídaly cílům stanoveným v ŠVP ZV.

Pro podporu rozvoje čtenářské i matematické gramotnosti škola vytvářela náležité podmínky, využila pro ni také disponibilní časovou dotaci v ŠVP ZV. Úroveň čtenářské a matematické gramotnosti žáků ve sledovaném období škola vyhodnocovala a přijímala opatření ke zlepšení, zejména ve vztahu k jednotlivým žákům. Úroveň cizojazyčných kompetencí žáků nebyla ve výuce hodnocena, protože cizí jazyk nebyl v rozvrhu hodin v době konání inspekce zařazen. Z analýzy dokumentace a rozhovorů s pedagogy ale vyplynulo, že podpora rozvoje cizojazyčných kompetencí v hodnoceném období vedla k plnění cílů ŠVP ZV.

Ve sledovaných hodinách většina žáků prokazovala na požadované úrovni dovednost číst s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Ze žakovských prací a pozorování práce žáků v hodinách bylo patrné, že žáci třetího a čtvrtého ročníku zvládají také přiměřeně využívat ke své práci, např. při tvorbě různých referátů a či třídních projektů, různé informační zdroje (internet, knihovna ve třídě). V rámci předmětů se společenskovědním a přírodovědným zaměřením škola pořádala tematické výpravy do okolí a žáci z nich zpracovávali dokumenty. Učitelé vhodně motivují žáky ke čtenářství. Žáci si mohou ve škole půjčovat knihy, navštěvují také knihovnu v Kralupech nad Vltavou, kde jsou slavnostně pasováni na čtenáře. Mají i příležitost prezentovat svoji četbu před spolužáky.

Matematická gramotnost byla rozvíjena nejen ve výuce matematiky, ale i v rámci mezipředmětových vazeb. Byly preferovány formy činnostního učení a rozvoj logického myšlení, rozvíjena byla také finanční gramotnost. Častým zadáváním slovních úloh, které většina žáků samostatně a úspěšně dokáže řešit, bylo podporováno jejich logické myšlení. Žáci ve sledovaných hodinách v naprosté většině projevovali dovednost řešit problémové úlohy a využívat algoritmy.

Škola vzdělává také žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále též SVP), které správně identifikuje; údaj o jejich zdravotním postižení ale neevidovala ve školní matrice (byl doplněn v průběhu inspekce). Tento nedostatek se následně negativně promítl jako nesoulad údajů předávaných údajů ze školní matriky se skutečností. Při vzdělávání těchto žáků škola účinně uplatňuje individuální podporu ve výuce, zohledňování při klasifikaci, diferencované způsoby zadávání a plnění úkolů včetně vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Příležitost k rozvoji má, stejně jako při předchozím inspekčním hodnocení, v rozšíření uplatňované škály podpůrných opatření zejména o kompenzaci

a reedukaci projevů zdravotního postižení mimo běžnou výuku a využívání speciálních pomůcek dle doporučení školského poradenského zařízení. Dílčí nedostatky byly zjištěny v obsahu individuálních vzdělávacích plánů (dále též IVP). Chybí v nich některé údaje stanovené § 6 odst. 4 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Přestože zmíněné nedostatky neměly negativní vliv na kvalitu výuky (viz výše), má škola v této oblasti příležitost ke zlepšení poradenských služeb. Významným pozitivem je i podpora nadaných žáků. Pozorovaná diferenciací výuky ve vztahu k těmto žákům byla rovněž efektivní a vhodně podporovala rozvoj kompetencí v oblasti jejich nadání.

System prevence školní neúspěšnosti je funkční. Škola uplatňuje pedagogickou diagnostiku při průběžném vyhodnocování individuálních výsledků vzdělávání žáků. Vůči žákům s rizikem neúspěšnosti realizuje různé formy účinné podpory (individuální přístup, patronát spolužáka pro konkrétně stanovené vzdělávací cíle, diferencovaná výuka, spolupráce s rodiči a školským poradenským zařízením, doučování). Celkové výsledky vzdělávání škola zjišťuje vlastními testy (prověrkami) ve třetím a čtvrtém ročníku. Také tyto výsledky vyhodnocuje a analyzuje, jsou-li zjištěny nedostatky, přijímá odpovídající opatření k jejich minimalizaci. Úspěšnost žáků po přestupu do pátého ročníku sleduje neformálně při setkávání se žáky (mnozí i nadále navštěvují zájmové kroužky v hodnocené škole) a jejich zákonnými zástupci.

Škola vytváří vhodné podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků, případná rizika vyhodnocuje a stanovuje strategii pro jejich minimalizaci. Žáci jsou o bezpečném chování průběžně poučováni. Témata bezpečnosti a ochrany zdraví jsou integrována do výuky předmětů a jejich zařazení bylo zjištěno i ve sledovaných hodinách. Preventivní strategie školy má komplexní charakter. Její účinnost dokládají dlouhodobě pouze ojedinělé výskyt úrazů i výchovných problémů, které jsou řešeny bezodkladně a s dobrými výsledky.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávání se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platného od 1. září 2007. Disponibilní časovou dotaci škola využila pro vzdělávací obory *Český jazyk a literatura a Matematika a její aplikace*. Škola přijala opatření k odstranění nedostatků zjištěných v ŠVP ZV při předchozí inspekční činnosti, a tím uvedla ŠVP ZV do souladu se školským zákonem a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). Analýzou povinné dokumentace bylo zjištěno, že je ŠVP ZV naplňován. Rozvrhy vyučovacích hodin respektovaly didaktické a psychohygienické zásady.

Na ŠVP ZV navazuje Školní vzdělávací program školní družiny. Tento vzdělávací program neobsahuje všechny požadované údaje, není v souladu se školským zákonem (porušení § 5 odst. 2 školského zákona).

Koncepce rozvoje školy na období roků 2010-2013 je reálná a vychází z vlastního hodnocení školy. Organizace školy dobře vyhovuje jejím potřebám a velikosti, její informační systémy jsou funkční. Pedagogická rada je účinným poradním orgánem ředitele i metodickým orgánem, průběžně projednává výsledky vzdělávání, při zjištěných nedostacích přijímá opatření.

Ředitel školy vykovává funkci od roku 1993. Od předchozí inspekční činnosti se odborná kvalifikovanost pedagogického sboru zvýšila, z celkového počtu hodin v učebním plánu je

cca 80 % hodin odučeno učiteli s odbornou kvalifikací. Příležitost k personálnímu rozvoji je v absolvování studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů; žádný typ tohoto studia nikdo z pedagogů neabsolvoval. Tato skutečnost se částečně negativně projevila v účinnosti výchovného poradenství. Základní dotace ze státního rozpočtu a v roce 2011 prostředky účelově poskytnuté MŠMT na rozvojové programy a pokusná ověřování postačovaly na proplacení nárokové i nenárokové složky platů pedagogických i nepedagogických pracovníků. Z důvodu vázání finančních prostředků se zejména v roce 2012 vedení školy potýkalo s jejich nedostatkem na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Tento nedostatek byl částečně kompenzován absolvováním bezplatných seminářů pořádaných v rámci ESF, celkově však byla účast pedagogů na akreditovaných vzdělávacích akcích nižší. Jejich zaměření ale vždy podporovalo realizaci ŠVP (priority cizí jazyk a ICT). Nedostatek finančních prostředků vedl k upřednostňování DVPP formou samostudia s využitím internetu, odborné literatury a periodik.

Školní řád je v souladu s právními předpisy a byl schválen školskou radou. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou jeho součástí, jsou dodržována. Žáci jsou se školním řádem seznamováni prokazatelným způsobem a zákonní zástupci žáků informováni o jeho vydání. Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví mají oporu ve vnitřních dokumentech školy.

Při rozhodování o přijetí žáků k základnímu vzdělávání ředitel školy postupoval podle platných právních předpisů. Nedostatky byly zjištěny při rozhodování o odkladu povinné školní docházky. Ředitel školy nesprávně povolil odklad žákovi bez doporučení školského poradenského zařízení (porušení § 37 odst. 1 školského zákona). Výroční zprávy byly zpracovány v termínech, které stanoví právní předpisy, obsahovaly požadované údaje. Některé údaje ale byly zpracovány formálně (např. oblast primární prevence sociálně patologických jevů, výsledky vzdělávání pouze formou statistického přehledu klasifikace).

Dílčí nedostatky byly zjištěny ve vedení dokumentace. Ve Výkazu M3 o základní škole k datu 30. září 2011 a 30. září 2012 nebyly uvedeny počty žáků podle druhu zdravotního postižení a počty žáků vzdělávaných podle IVP (porušení § 28 odst. 5 školského zákona a § 3 odst. 2 vyhlášky č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky). V dokumentaci integrovaných žáků chyběl doklad o průběhu vzdělávání žáka, resp. rozhodnutí o povolení vzdělávání podle IVP (porušení § 28 odst. 1 písm. c) školského zákona) a žádost zákonného zástupce o povolení vzdělávání podle IVP (porušení § 18 školského zákona). Kontrolní systém ředitele školy není dostatečně účinný.

Vzdělávání probíhá ve dvou třídách, z nichž jedna je současně počítačovou učebnou. Učebny jsou pro výuku podnětné, jejich uspořádání umožňuje zařazovat netradiční formy výuky i relaxační činnosti (je v praxi využíváno). Materiální podmínky umožňují realizaci ŠVP ZV, část pomůcek je ale z důvodu minimální obnovy zastaralá, do budoucna je tato skutečnost rizikem. K pozitivnímu posunu došlo zejména v oblasti vybavení školy ICT (14 počítačů získaných jako sponzorský dar), oproti předchozí inspekční činnosti se také zlepšilo jeho využívání ve výuce. I nadále ale chybí prezentační technika. Nedostatkem jsou také chybějící speciální pomůcky pro podporu vzdělávání žáků se SVP částečně zapříčiněný opakovaným neuváděním těchto žáků ve statistickém výkaznictví (viz výše). Zlepšilo se vybavení žákovským nábytkem, byl pořízen výškově stavitelný nábytek. V rocích 2010 a 2011 obdržela škola účelovou dotaci na nákup školních potřeb pro žáky 1. ročníku základních škol. V roce 2012 nepokryla státní dotace skutečnou potřebu na nákup učebnic, proto byla ze státního rozpočtu obnovena pouze část učebnicového fondu.

Z tohoto důvodu chybějící finanční prostředky na platbu nově zakoupených učebnic poskytl zřizovatel.

Pro rozvoj personálních a materiálních podmínek v souvislosti s realizací ŠVP škola využila výše zmíněné dotace ze státního rozpočtu a účelově poskytnuté prostředky z MŠMT na rozvojové projekty a pokusná ověřování. Další zdroje příjmů představovaly zdroje z vlastní činnosti, kam lze zahrnout poplatek za vzdělávání ve školní družině a ostatní zdroje, například úroky z vkladového účtu u banky. Zřizovatel přispívá škole na úhradu provozních nákladů. Z Fondu pro obnovu venkova EU – zemědělského fondu byl zrealizován projekt *Střecha školy Dolany*. Tato akce proběhla ve spolupráci se zřizovatelem.

Závěry, celkové hodnocení škol

- 1. Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.**
- 2. Škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání na požadované úrovni.**
- 3. ŠVP ZV je v souladu se školským zákonem i RVP ZV, škola ho naplňuje. Školní vzdělávací program školní družiny není v souladu se školským zákonem.**
- 4. Škole se daří na požadované úrovni rozvíjet funkční gramotnosti žáků a vytvářet bezpečné podmínky pro vzdělávání. Příležitost ke zlepšení má v důsledném naplňování doporučení školských poradenských zařízení při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.**
- 5. Personální podmínky se z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru zlepšily, umožňují realizaci ŠVP ZV. Další příležitost k rozvoji v personální oblasti má škola v získání dalších kvalifikačních předpokladů pro některé funkce. Nedostatek finančních prostředků na DVPP se částečně daří kompenzovat preferováním bezplatných akreditovaných vzdělávacích akcí a samostudiem.**
- 6. Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci ŠVP a jsou účelně využívány ve výuce. Začíná se ale negativně projevovat dopad minimální obnovy fondu pomůcek.**
- 7. V hodnoceném období škola disponovala dotací ze státního rozpočtu, prostředky MŠMT určenými na rozvojové programy a pokusná ověřování, dotací od zřizovatele, příjmy z vlastní činnosti a ostatními příjmy, s příspěvkem od Klubu rodičů a přátel školy a darem od sponzora. V hodnoceném období veškeré finanční prostředky umožňovaly realizaci ŠVP ZV. Do budoucna jsou ale rizikem nízké finanční prostředky dotací ze státního rozpočtu na DVPP a na nákup učebnic a učebních pomůcek, začíná se negativně projevovat dopad jejich minimální obnovy (učební pomůcky).**
- 8. Rizika jsou v nižší účinnosti kontrolního systému, která měla za následek porušení právních předpisů (nesoulad údajů předávaných údajů ze školní matriky se skutečností, chybějící údaje v IVP, nevydání rozhodnutí o povolení vzdělávání podle IVP a žádost zákonného zástupce o povolení vzdělávání žákovi podle IVP, chybný postup při rozhodování o odkladu povinné školní docházky).**
- 9. Ředitel školy plnil opatření přijatá k odstranění nedostatků zjištěných Českou školní inspekcí při předchozí inspekční činnosti. Operativně také odstranil některé nedostatky zjištěné při této inspekční činnosti.**

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě 10 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění všech zjištěných nedostatků uvedených v bodu 8 v části Závěry, celkové hodnocení školy. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6 případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy Dolany ze dne 30. října 2002
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení Čj. 7 166/2007-21 ze dne 10. dubna 2007 s účinností od 1. září 2007 (týká se zápisu Oborů vzdělání podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání a Rámcové vzdělávací programy), Čj. 3719/2007-21 ze dne 30. března 2007 s účinností od 1. dubna 2007 (týká se změny názvu školy) a Čj. 21 131/03-21 ze dne 21. července 2003, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje Čj. 105909/2007/KUSK ze dne 9. července 2007 ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. září 2007 (týká se stanovení počtu žáků v jednotlivých povolených oborech vzdělání a formách vzdělávání – 40 žáků)
Jmenování do funkce ředitele Základní školy Dolany Čj. 5293/93-K s účinností od 1. srpna 1993 vydané Školským úřadem Praha – západ dne 27. května 1993
4. Potvrzení o pokračování ředitele ZŠ ve funkci vydané Obcí Dolany Čj. 190/2012 dne 20. června 2012 na dobu od 1. srpna 2012 na dobu 6 let ve funkci
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
6. Školní vzdělávací program školní družiny
7. Rozvrhy hodin tříd, školní roky 2010/2011 až 2012/2013 k datu inspekce
8. Rozvržení přímé pedagogické činnosti, školní rok 2012/2013 k datu
9. Personální dokumentace, školní roky 2010/2011 až 2012/2013 k datu inspekce
10. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2010/2011 až 2012/2013 k datu inspekce
11. Žákovské knížky – výběr, školní rok 2012/2013 k datu inspekce
12. Sešity a práce žáků – výběr, školní rok 2012/2013 k datu inspekce
13. Třídni knihy ZŠ, školní roky 2010/2011 až 2012/2013 k datu inspekce
14. Školní matrika, školní roky 2010/2011 až 2012/2013 k datu inspekce – výběr
15. Personální dokumentace
16. *Minimální preventivní program školní rok - 2012/2013*
17. Kniha úrazů, školní roky 2010/2011 až 2012/2013 k datu inspekce
18. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí k základnímu vzdělávání pro školní roky 2010/2011 až 2012/2013 - výběr
19. Rozhodnutí ředitele školy odkladu školní docházky pro školní roky 2010/2011 až 2012/2013 – výběr
20. *Organizační řád málotřídní školy*
21. *Koncepce školy na období roků 2010 - 2013*
22. *Plán DVPP do roku 2013*

23. Výkaz S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. září 2010
24. Výkaz M3 o základní škole podle stavu k 30. září 2011 a 2012
25. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2010, 2011 a 2012
26. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2010, 2011 a 2012
27. Účetní závěrka za roky 2010, 2011 a 2012
28. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce
29. Webové stránky školy k datu inspekce
30. Inspekční zpráva Čj. ČŠI-5/08-02

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu/výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 20. února 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Jitka Kozáková, školní inspektorka

Jitka Kozáková, v. r.

Ing. Bc. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

Marcela Orthoberová, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Dolanech dne 1. března 2013

(razítko)

Viktor Vondra, ředitel školy

Viktor Vondra, v. r.

